

Föreskrivna fester och helger

Översikt

Guds fester

Det finns många slag av fester: födelsedagar, minneshögtider som mänskan instiftat. De kan vara viktiga och bra, men det finns sju fester i vår värld som är fullständigt unika: det finns nämligen endast sju fester som Gud själv har föreskrivit. Om dem har Han sagt att de är mina fester. De omnämns "HERRENS fester" (the feasts of the LORD"). Dessa tillhör alltså HERREN, i kontrast till våra fester. Dessa är av särskilt intresse just av den orsaken att de är strikt föreskrivna av HERREN. Ordet som översatts högtid eller fest betyder egentligen "bestämda tider" (appointed times). Därav kan man ana att den föreskrivna sekvensen och de utsatta tiderna är med precision orkestrerad av Gud. Varje enskild fest är en del av en större helhet och tillsammans berättar de en underbar sannberättelse om Guds frälsning. Ibland benämns festerna också "heliga sammankomster". De skulle vara möten mellan Gud och människa. (Illustrerad Bibelhandbok, GT, Feasts of Israels)

En del av förbundet

Högtidlighållandet av dessa helger ingick i de överenskommelser som gjordes när Gud ingick förbund med Israel vid Sinai. (Mos 20-24) (Illustrerad Bibelhandbok, GT)

Ett andligt syfte

Högtiderna hade också ett andligt syfte: de skulle vara stora och underbara möten mellan Gud och Hans folk. (Illustrerad Bibelhandbok, GT)

Tre betydelser

Alla Guds fester har en tredelad uppgift/betydelse. För det första var de jordbruksfester, för det andra är de minneshögtider. Den tredje uppgiften är att fungera som profetisk typ/förebild på något som skall komma. Det märks av hela designen Gud har utvalt för sina fester, både tidpunkt och innehåll. Hur fantastiskt exakta förebilder de är kan vi konstatera när vi lever efter Jesu första ankomst.

Jordbruksfester

Festerna var anknutna till jordbrukets vår och höstsäsong. Några var direkta jordbruksfester som skulle påminna om Guds ständiga omsorg och gav Israelerna möjlighet att uttrycka sin tacksamhet genom att som gåva till Gud ge något av vad Han gett dem (förstlingsfrukten t.ex.). (Illustrerad Bibelhandbok, GT)

Minneshögtider

Andra fester påminde om stora händelser i Israels historia då Gud gripit in i historien på ett speciellt sätt. Alla dessa fester var tillfällen till helhjärtad glädje över vad Gud gjort eller gett, men samtidigt tillfällen att söka Guds förlåtelse och rening. Genom dessa påmindes Israel om att de var Guds heliga folk. (Illustrerad Bibelhandbok, GT)

Profetiska förebilder

När Jesus kom första gången uppfylldes vad festerna påsken, det osyrade brödets högtid, förstlingsfruktens fest och veckofesten (pingsten) åsyftade. Exakt på rätt dag och rätt klockslag skedde det som måste ske. Fortfarande väntar vi på det som Stora basunklangens dag, stora försoningsdagen och lövhyddohögtiden åsyftar. Det kommer att uppfyllas vid Jesu andra ankomst när han kommer vid ljudet av en basunstöt för att rena landet Israel och inleda tusenårsrikets välsignelser.

När Gud sammanband alla nationers framtid med Abraham, gjorde Han den historien profetisk. Varje händelse, varje rit och datum blev en knopp som inväntar tiden för att spricka ut i full blom och mogna till en mogen frukt. (The temple, s. 163)

Tre huvudhögtider

Det fanns tre stora nationella högtider då hela nationen kallades samman för att tillsammans fira inför Guds ansikte. Påsken och det osyrade brödets högtid, Veckohögtiden (skördefesten, pingsten) och bärgningshögtiden (lövhyddohögtiden). (Illustrerad Bibelhandbok, GT)

Ett 7-mönster

Israels stora högtider återspeglar - liksom den varje vecka återkommande sabbaten ett mönster där sjutalet spelar en framträdande roll och där Guds vila på den sjunde dagen i samband med skapelsen finns med i bakgrunden. Antalet sju är också fullkomlighetens tal. Därför är det nog ingen tillfällighet att antalet föreskrivna fester är just sju.

1. Påsk

2. Den sju dagar långa osyrade brödets högtid.

3 Förstlingskärvens högtid (16 Nisan) sammanfaller med den andra dagen av det osyrade brödets högtid och följs sju veckor senare av

4. Veckohögtiden (Pingst)

5 Basunklangens dag: den första av tre höstliga högtider i den sjunde månaden de andra är:

6 Försoningsdagen och

7 Lövhyddohögtiden som firades i sju dagar (Illustrerad Bibelhandbok, GT)

Vår- och höstfestligheter

Festerna kan grupperas i vår- och höstfestligheter. Under det religiösa årets första månad som inträffar i trakten av mars och april, Nisan, finns tre högtider: Påsken 14 Nisan, det osyrade brödets högtid 15-21 Nisan och förstlingskärvens högtid 16 Nisan. De tre första festerna sammanfaller alltså under samma vecka. Var påsken en fredag inleddes det osyrade brödets högtid på lördagen och förstlingskärvens högtid inföll på söndagen. Dessa följs sju veckor senare av veckohögtiden (Pingst).

Härefter följer en ganska lång paus över hela sommaren innan de tre sista festligheterna inträffar. De inträffar i den 7:e månaden alla tre. Guds fester fullkomnas alltså på sju månader - fullkomlighetens tal. Den första som till skillnad från alla andra fester inbryter genast när den första strimman av den nya månen börjar synas är basunklangens dag. Den följs av den stora försoningsdagen den 10:e Tishri och feståret avslutas med den stora lövhyddohögtiden 14 Tishri som pågår en hel vecka.

Profetiska indikationer

Att de här festerna har profetiska undertoner anser många. En sak som mångas lyfter fram är att de förutsäger sekvensen, tidsplanen och betydelsen av Messias frälsningsverk. De tar sin början när Jesus blir vårt påskalamm och avslutas med Hans återkomst och upprättandet av fridsriket vid den sista högtiden: lövhyddohögtiden. Vårfestligheterna (påsk, det osyrade brödets högtid, förstlingskärven och pingst) beskriver sådant som redan är frälsningshistoria sedan Jesu lidande, död och uppståndelse medan höstfestligheterna (basunklangens dag, stora försoningsdagen samt lövhyddohögtiden) indikerar vad som skall komma att hända vid hans andra ankomst till jorden.

De kan tolkas på olika sätt, men en tolkning jag vill lyfta fram är den att Jesus redan har blivit vår påsk, han var det osyrade brödet som inte hade någon surdeg (synd) i sig och som därför inte behövde se förgängelsen. Det osyrade brödet håller sig på liknande sätt mycket längre än vanligt bröd. På den tredje dagen, den 16:e Nisan, blev han vår förstlingsfrukt. Han var som Paulus uttrycker det den förstfödde bland de döda. Jesus uppstod när man i templet bar fram den första kärven av kornskörden. På Pingsten där man bar fram förstlingen av veteskörden så firade Guds församling en förstlingskörd när 3000 män tog emot Jesus som sin frälsare.

De återstående tre festerna kommer att fullbordas vid Hans andra återkomst.

Ej träda fram med tomma händer

16. Tre gånger om året skall allt ditt mankön träda fram inför Herrens, din Guds, ansikte, på den plats som han utväljer: vid det osyrade brödets högtid, vid veckohögtiden och vid lövhyddohögtiden. Men med tomma händer skall ingen träda fram inför Herrens ansikte,
17. utan var och en skall: giva vad hans hand förmår, alltefter måttet av den välsignelse som Herren, din Gud, har givit dig. (5 Mos 16:16-17)